

vonát s nekik adja a bérletet. Egyelőre azonban számításuk nem vált be, mert az apát az említett kiküldöttek útján, kik Ó-Komáromnál találkoztak az özvegygyel és Péterrel, máj. 1.-ére törvénybe idéztette őket.<sup>1)</sup>

Az országbiró előtt azonban csak Pál apát, a vádló jelent meg, ki 30 napig várakozott, hogy ellenfelei jöjjenek.<sup>2)</sup> Végre maga Nagy Lajos király adott ki Visegrádon, jún. 8.-án rendeletet, hogy az említetteket a pannonhalmi convent elébe idézze. Ez Fenyőfői Jánossal s Jakab nyalkai plébánossal júl. 18.-án eleget is tett a parancsnak s aug. 1.-re megidézte a feleket.<sup>3)</sup>

Mire azonban tárgyalás alá kerülhetett volna a soká huzott-halasztott pör, akkorra a felek már egymás közt megegyezésre jutottak. Midőn 1368. aug. 26.-án Bebek István országbiró előtt Pál apát és a vádlottak képviselője, a bősi Gergely diák megjelentek, az egyezséglevél kiállítására volt a föladat.

Miklós özvegye és fia Péter lemondottak minden képzelt igényökről s a komáromi alispán és szolgabírák előtt szept. 29.-én fizetendő 4 súlyos márkáért bérbevették az apát vám-jövedelmeit. A mult azonban óvatossá tette az apátot, mert a szerződésben azt is fölvetette, hogy, ha az év leforgása után jobbnak látná, hogy mással szerződjen, ezt szabadon megtehesse, viszont az említettek ne okvetetlenkedjenek, hanem szabadon és minden nehézség nélkül bocsássák vissza a bérelt jövedelmet.<sup>4)</sup>

*Sörös Pongrácz.*

**Magyar réz elkobzása a Keleti-tengeren 1511-ben.** A *Hanse-Recesse* nemrég megjelent kötetében (3. Abth. 6. Band 1899) van egy-két levél, mely bennünket is érdekel. A *lübeckiek* az 1511-diki dán háború idején elfogtak volt egy *hollandi* hajót, melyben egyéb rakományon kívül *magyar réz* is volt, *Fugger* Jakabnak és *Thurzó* Györgynek tulajdona mely a magyar *bánya-városokból Danzigon* át *Hollandia* felé volt útban.

A danzigiak ez erőszakoskodás ellen óvást tettek, a *lengyel király* szintén szót emelt *Thurzó* György érdekében, ez utóbbi pedig és sógora, *Fugger* Jakab *Miksa császárhoz* fordultak pártfogásért, ki keményen reá parancsolt a *lübeckiekre*, hogy az erőszakkal elvett rezet és egyéb jószágot jogszerű tulajdonosaiknak visszaszolgáltassák, mert ellenkező esetben ő (a császár) a birodalmában bárhol található *lübecki* illetőségű egyéneket elfogatja és vagyonukat elkoboztatja.

A jelen gyűjteményben nincs több irat, mely az ügy további fejlődésére világot vetne, de a kiadó *Dietrich Schäfer* véleménye szerint, a *lübeckiek* valószínűleg meghunyászkodtak és visszaszolgáltatták a rezet

<sup>1)</sup> Papírra irt eredetije, hátán a pannonhalmi convent ép pecsétjével a pannonhalmi r. ltárban. Signaturája C. 51, Sa.

<sup>2)</sup> Eredetije u. o. C. 55, Kk.

<sup>3)</sup> Eredetije u. o. C. 55, Nn.

<sup>4)</sup> Papírra irt eredetije u. o. Hátán csak a pecsét benyomata s csekély maradványa látható. Signaturája C. 50, C.

és egyéb lefoglalt portékát. <sup>1)</sup> E véleményét egy követi utasításra alapítja, mely egy *burgundi* tanácsúr, névszerint Magister Johan *Sucket* számára készült, de a követség úgy látszik, dugába dőlt. *Kropf Lajos.*

**Marhakivitelünk Milánóba 1715-ben.** A spanyol örökösödési háború lezajlása után a német birodalomban nagy volt a hiány a marhában. A birodalmi városok, főleg Augsburg, Nürnberg és Stuttgart egymásután folyamodnak, hogy magyar marhát és birkát hajthassanak ki hazánkból, még pedig vámmentesen. Bár a magyar kamara ellenezte, a király mégis megengedte nekik. Marha dolgában különben Olaszország is rosszul állott. Itt még hozzá kiütött a marhavész is, mely minden állatot elpusztított. A hiány pótlására az olaszok is Magyarországra vetették magukat. 1715-ben aug. 23-án a Mollinarival kötött szerződés (Hoffmanz 14021. fasc. 1715. aug. 23.) értelmében egyszerre 12,000 marhát hajtottak ki hazánkból „aufschlagfrei“ Milánóba. *Dr. T. S.*

**Az első gesztenyefák Bécsben.** Jean Trehet, a híres kertész-mérnök 1713-ban gesztenyefákat szállított és ültetett a bécsi Augarten-ba. Az akkor még ritka fákért 208 frtot kapott. *Dr. T. S.*

---

<sup>1)</sup> *Péchy A.* Alsómagyarország bányamívelésének története I. köt. 92. lapján szintén tud erről az esetről, még pedig a Fridrich *Dobel* által közölt Fuggerféle számadások után. Sőt ezekből azt is megtudjuk, hogy az *illető hajón* 3600 mázsa rezet koboztak el, és daczára a Thurzók és Fuggerek hatalmas összeköttetéseinek, hosszas tárgyalások és 6654 forintra rugó költség után, a réznek mégis csak egy, habár nagyobb részét kapták vissza.